

JUSTITSMINISTERIET

Strafferetskontoret

Dato: 17. september 2012
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Casper Grue Jensen
Sagsnr.: 2012-730-0195
Dok.: 535840

Udkast til tale
til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BP og BQ fra Folketin-
gets Retsudvalg, mandag den 24. september 2012, kl. 9.00

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Samrådsspørgsmål BP (til statsministeren stillet af Pernille Skipper (EL)):

”Statsministeren bedes redegøre for, hvorvidt statsministeren mener, at det er udtryk for politisk indblanding i domstolenes arbejde at udtale sig om den hos domstolene og hos Radio- og tv-nævnet verserende sag mod ROJ TV, samt redegøre for hvilke lovændringer statsministeren konkret har tænkt sig at foretage i forbindelse med sagen, jf. statsministerens udtalelser i artiklen ”ROJ TV hjemsøger dansk-tyrkisk forhold” af 14. juni 2012 (<http://www.information.dk/telegram/303524>). I denne forbindelse bedes statsministeren redegøre for, hvorfor statsministeren i artiklen, i modsætning til byretten, mener at ROJ TV er en terrororganisation, når tv-stationen af byretten er kategoriseret som ”talerør for en terrororganisation”.

Samrådsspørgsmål BQ (til statsministeren og justitsministeren stillet af Pernille Skipper (EL)):

”Statsministeren og justitsministeren bedes redegøre for, om ministrene mener, at det er godt, at Danmarks gældende terrorlovgivning i praksis fortolkes således, at nyhedsdækning kan føre til domfældelse, fordi den betragtes som ”ensidig”, og hvordan ministrene ser den danske terrorlovgivning i forhold til ytrings-, informations- og pressefriheden i lyset af domstolenes seneste fortolkning af loven, samt om statsministeren i forbindelse med sine udtalelser mener, at der er behov for en lovændring, der kan sikre ytringsfriheden i højere grad.”

[Indledning]

1. Tak, statsminister.

Jeg er i dette samråd blevet bedt om at besvare samrådsspørgsmål BQ.

Inden jeg vender mig mod dette spørgsmål, vil jeg – som statsministeren netop sagde – først knytte nogle bemærkninger til den del af spørgsmål BP, hvor der spørges til regeringens overvejelser om lovændringer i lyset af sagen om Roj TV.

[Ad spm. BP: Lovændringer i anledning af Roj TV sagen]

2. Som statsministerens slog fast, er regeringens linje over for terrorisme helt klar. Terrorismen skal bekæmpes i alle dens former, og på alle områder bør vi sikre, at lovgivningen giver et tilstrækkeligt værn mod terrorisme.

Hvis der er "huller" i lovgivningen, må de lukkes.

Det er grunden til, at kulturministeren og jeg tilbage i januar sagde, at vi i fællesskab ville sikre, at lovgivningen på tilstrækkelig vis giver adgang til at skride ind over for radio- og tv-stationer, som opfordrer til terrorisme.

Dette var naturligvis foranlediget af det fokus, som straffesagen mod Roj TV og debatten om tv-stationens fortsatte virke satte på lovgivningen på dette område.

At overvejelser om lovgivningsinitiativer på den måde udspringer af konkrete sager, er ikke usædvanligt. Giver sager grund til at stille spørgsmålstegn ved, om den eksisterende lovgivning er tilstrækkelig, er det naturligvis på sin plads at overveje, om der er behov for at justere lovgivningen.

Men det betyder altså ikke, at man dermed blander sig politisk i sagen.

3. Henover foråret har Kulturministeriet og Justitsministeriet i fællesskab vurderet den relevante lovgivning.

Vurderingen har vist, at der bør laves ændringer i radio- og fjernsynslovens regler om adgangen til at regulere udøvelse af radio- og tv-stationers programvirksomhed.

Som radio- og fjernsynsloven er i dag, giver loven Kulturministeren adgang til at fastsætte nærmere regler for blandt andet indholdet af radio- og tv-stationers programvirksomhed. På det grundlag er der blandt andet fastsat regler om, at programmer ikke må tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.

Hvis en radio- eller tv-station overtræder dette forbud, kan Radio- og tv-nævnet pålægge forskellige sanktioner og i yderste konsekvens indstille en radio- eller tv-stations virksomhed permanent.

Denne adgang til at fastsætte regler for programvirksomheden bør, efter ministeriernes vurdering udvides således, at den kommer til at indeholde en udtrykkelig bemyndigelse til at fastsætte regler om, at programmer ikke på nogen måde må fremme terrorisme.

En sådan lovændring vil skabe det nødvendige grundlag for, at Radio- og tv-nævnet fremover også kan kræve, at en radio- eller tv-stations virksomhed skal indstilles, hvis stationen i sin programvirksomhed fremmer terrorisme.

4. Kulturministeriet har som ressortministerium for radio- og fjernsynslovgivningen derfor udarbejdet et lovforslag, der lægger op til at ændre radio- og fjernsynsloven i overensstemmelse disse overvejelser.

I lovforslaget, som Kulturministeriet har sendt i høring, foreslås det altså, at der indsættes en bemyndigelse til, at Kulturministeren kan fastsætte regler om, at programvirksomhed ikke på nogen måde fremme terrorisme.

Samtidig lægges der i lovforslaget op til at lette adgangen til domstolsprøvelse af Radio- og tv-nævnets afgørelser om programvirksomhed, der fremmer terrorisme eller tilskynder til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans.

Det var, hvad jeg ville sige om indholdet af Kulturministeriets udkast til

lovforslag, der som nævnt for tiden er i høring.

5. Jeg vil dog i lyset af det spørgsmål, der er rejst om politisk indblanding, fremhæve et meget væsentligt element i lovforslaget.

De ændringer, der bliver foreslået i udkastet til lovforslag, vil kun kunne bruges i forhold til programvirksomhed, der ligger efter lovens ikrafttræden.

Lovforslaget er således hverken udtryk for politisk eller retlig indblanding i Radio- og tv-nævnets afgørelse om Roj TV's sendetilladelse eller i Østre Landsrets behandling af den verserende straffesag mod Roj TV.

Men hvis Roj TV – eller en anden radio- eller tv-station – efter lovens ikrafttræden udsender programmer, der fremmer terrorisme, skabes der med lovforslaget grundlag for, at Radio- og tv-nævnet efter omstændighederne vil kunne kræve programvirksomheden indstillet mv.

[Ad spm. BQ: Overvejelser om lovændring, der i højere grad sikrer ytringsfriheden]

6. Det bringer mig naturligt videre til – som svar på sidste led i spørgsmål BQ – at sige et par ord om beskyttelse af ytringsfriheden i forbindelse med lovforslaget.

Man vil kunne se i udkastet til lovforslag, at der er taget behørigt hensyn til den særlige ytringsfrihed, som medierne har.

Ligesom Radio- og tv-nævnet efter omstændighederne eksempelvis kan inddrage en programtilladelse, hvis et registreret foretagende i sin programvirksomhed tilskynder til had på grund af race, lægger udkastet op til, at nævnet fremover vil have mulighed for at inddrage en programtilladelse, hvis et registreret foretagende i sin programvirksomhed fremmer terrorisme.

Der bliver dermed ikke tale om nogen former begrænsning af mediernes almindelige dækning af terrorrelaterede emner i eksempelvis nyheds- eller aktualitetsprogrammer.

Samtidig vil det fortsat være således, at sager om overtrædelse af reglerne for programvirksomhed skal afgøres af Radio- og tv-nævnet i overensstemmelse med de principper, der følger af blandt andet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Nævnets afgørelser kan i øvrigt indbringes for domstolene, og med lovforslaget gøres adgangen hertil lettere.

Som det fremgår af udkastet til lovforslag, har man således været meget opmærksom på at finde den rette balance mellem sikring af mediernes yttringsfrihed og muligheden for at gribe ind over for programvirksomhed, som fremmer af terrorisme.

7. Som sagt har Kulturministeriet sendt lovforslaget i offentlig høring, og tiden vil vise, om det giver anledning til justeringer i forslaget.

Lovforslaget vil efter planen blive fremsat i Folketinget senere på efteråret. Til den tid vil der blive rig lejlighed til at drøfte forslaget nærmere.

Med disse ord vil jeg gå videre til de resterende spørgsmål i samrådspørgsmål BQ.

[Ad spm. BQ: Domstolenes fortolkning af terrorlovgivningen i Roj TV-sagen]

8. I spørgsmål BQ spørges der til regeringens overvejelser om terrorlovgivningen i lyset af domstolenes fortolkning i straffesagen mod Roj TV.

Som jeg forstår spørgsmålet, ønskes det, at jeg her går ind i drøftelse af domstolenes vurderinger i den konkrete sag, der som bekendt stadig vese- rer ved Østre Landsret.

Jeg forstår også, at spørgeren finder politisk indblanding i domstolenes arbejde problematisk. Det er jeg helt enig i, og det vil ganske enkelt ikke være passende, hvis jeg som justitsminister går ind i en sag, som behandles ved domstolene.

Derfor vil jeg ikke her gå ind i en drøftelse af den konkrete sag. Det gælder også for spørgsmål, der – om end generelt formuleret – er rejst under den

verserende sag.

Dette tror jeg ikke, kommer som en overraskelse for spørgeren, som stillede de samme spørgsmål tilbage i januar. Jeg fristes derfor også til at gentage mit svar fra dengang.

Som alle her ved, er Københavns Byrets dom i straffesagen mod Roj TV nu anket til Østre Landsret, hvor domsforhandlingen vil blive indledt senere i år.

Ved Københavns byrets dom blev selskaberne bag tv-stationen dømt for at have fremmet PKK's virksomhed og derved overtrådt straffelovens § 114 e.

Efter denne bestemmelse er det forbudt at fremme virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå overtrædelser af straffelovens bestemmelser om blandt andet terrorhandlinger og finansiering af terrorisme.

Som det også må være spørgeren bekendt, kan jeg oplyse, at byretten i sin vurdering af, om Roj TV har fremmet PKK's virksomhed blandt andet har lagt vægt på, at Roj TV ensidigt har viderebragt PKK's budskaber. Programmernes ensidighed var altså et blandt flere elementer i rettens vurdering.

Jeg vil også nævne, at det fremgår, at byretten i sin dom i straffesagen mod Roj TV forholder sig til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 om ytringsfrihed.

9. Når det drejer om forholdet mellem straffeloven og ytringsfriheden kan jeg ligeledes gentage det, jeg svarede tilbage i januar.

Jeg kan således generelt oplyse, at man var opmærksom på forholdet til ytringsfriheden i forarbejderne til straffelovens § 114 e.

I forarbejderne anføres det således, at bestemmelsen ikke indeholder begrænsninger i ytringsfriheden.

Der peges herved på, at det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at den

vedrører tilfælde, hvor der på en eller anden måde sker "fremme" af kriminel virksomhed – altså terrorvirksomhed. Det slås også fast, at rene sympatitilkendegivelser i forhold til terrororganisationer ikke er omfattet af § 114 e.

Bestemmelsen indeholder således de nødvendige garantier for ytringsfriheden.

Det er, hvad jeg vil sige til disse spørgsmål. Jeg håber, at der er forståelse for, at jeg ikke kan gå ind i en nærmere drøftelse af den konkrete sag.

Og hermed vil jeg afslutte min besvarelse af spørgsmål BQ.

Tak.